

Kerkcollectie digitaal

Erfgoed in Kerken en Kloosters

www.catharijneconvent.nl

Instelling

Instelling: Broekland, Marcellinus

Nummer: 9933

Denominatie: Rooms-Katholiek

Adres: van Dongenstraat 10

Plaats: Broekland

Gemeente: Raalte

Postcode: 8107 AG

Provincie: Overijssel

Land: Nederland

Opdrachtgever: Aartsbisdom Utrecht

Opmerking: inventarisatie: Aartsbisdom, juli 1981

historisch overzicht en biotoop: Joost van Hest namens Museum Catharijneconvent, 21 oktober 2020

inventarisatie: Joost van Hest, 12 november 2020

waardering en kerncollectie: Joost van Hest, 16 november 2020

Historisch overzicht en biotoop:

Historie

De kerk van de H. Marcellinus aan de Van Dongenstraat in het kerkdorp Broekland is een van de kerken die anno 2020 deel uitmaken van de fusieparochie H. Kruis. Die omvat verder de geloofsgemeenschap Raalte (H. Kruisverheffing en Sint-Paulus) en de locaties Luttenberg, Haarle, Heeten, Mariënheem, Nieuw Heeten en Holten. Dit parochieverband kwam in 2009-2010 tot stand. De oprichtingsviering vond in januari 2010 in de Pauluskerk in Raalte plaats.

Het was op 1 december 1912 dat de Marcellinusparochie is gesticht. In dat jaar kreeg Broekland een eigen kerk. De kerkelijke geschiedenis gaat echter veel verder terug. Toen in de zestiende eeuw de Reformatie voor de katholieke bevolking tot de schuilkerkenperiode leidde, was het ook voor de inwoners van Broekland niet meer mogelijk om van de bestaande kerken in Wesepe, Wijhe of Raalte gebruik te maken. Waar zich nu aan de Raalterweg de boerderij Groot Koerkamp bevindt, was eertijds de erve Strijtveen en daar werd door rondtrekkende geestelijken de mis gelezen. Het was de jezuïet Egbert van Vilsteren die zich daar vestigde om van daaruit het gehele gebied te bedienen, of zoals het bij Bouwhuis wordt gezegd: "om van daaruit het Roomsche geloof weer op te raakelen waar het nog smeulde onder de asch". Voor veel katholieken was het zelfs vier uur gaans om de mis bij te wonen. Egbert van Vilsteren overleed in 1660. Hij wordt gezien als de grondlegger van de parochie Boerhaar waaruit later de parochies Wijhe en Broekland zijn voortgekomen.

Vanaf 1688 was het de erve De Vos waar werd gekerkt. Die lag tussen Wijhe en Broekland. Op de boerderij die hier later is gebouwd (Hooglandweg 2) is betekenisvol nog altijd te lezen: "Verheft zich hier geen bidplaats meer, het heelal is tempel van de Heer". De Vos bleef ruim 130 jaar in gebruik. In de vroege negentiende eeuw - als er inmiddels in de Franse tijd gelijkberechtiging van religie is gekomen - was de schuurkerk zozeer in verval dat de plannen werden ontwikkeld voor een nieuw, echt kerkgebouw. Het als de Boerhaar bekend staande stuk grond aan de Soestwetering dat eigendom was van ene Gerrit Wijermans werd door hem in 1819 afgestaan om er een kerk met pastorie te bouwen. Met een rijkssubsidie van 5000 gulden verrees daar een zogeheten waterstaatskerkje. Tegelijk werd een kerkhof aangelegd. Het is bekend dat de Broeklander Gerrit Roelofs Reuveld er op 13 januari 1821 als eerste is begraven.

In november 1819 werd de kerk ingewijd. Het fraai aan de Soestwetering gelegen gebouw had een klein torentje en zal in een bescheiden neoclassicistische trant opgetrokken zijn geweest. Rondom deze kerk groeide de buurtschap Boerhaar verder uit. Zelfs kwam er in 1859 een katholieke school. Tegelijk ontstond tussen de inwoners van Boerhaar en Broekland steeds meer animositeit. Broekland was immers verstoken van een eigen kerk en school. Rond 1880 deden de Broeklanders dan ook het verzoek om een kerk te mogen bouwen. Dit in navolging van de inwoners van Wijhe die in 1869 een kerk hadden gebouwd. Toestemming bleef evenwel uit en dat leidde er zelfs toe dat de Broeklanders hun kinderen niet langer naar de r.k. school te Boerhaar stuurden maar naar de openbare school in Broekland zelf. Uiteindelijk kreeg men het in 1911 toch gedaan dat de aartsbisschop overstag ging, waardoor in 1912 te Broekland een eigen kerk tot stand kwam. Tegelijk met een nieuwe kerk in Boerhaar en allebei naar een ontwerp van architect Hermanus Kroes uit Amersfoort! De aan de H. Willibrordus toegewijde kerk van Boerhaar werd begin 1912 opgeleverd, het Broeklandse godshuis in november 1912. Net als te Boerhaar zou de boer- of buurtschap van Broekland rondom de kerk verder uitgroeien tot een volwaardig kerkdorp.

Op 3 december 1911 ging de eerste schop de grond in en op 28 maart 1912 legde pastoor A.J. de Laat van de parochie in Boerhaar de eerste steen. Het was pastoor Hermanus Mocking die de eerste pastoor was, in 1912-1919. Op 28 november 1912 las hij in Broekland voor het eerst de mis. In de kronieken noteerde hij: "Deze donderdag was een ware en onvergetelijke feestdag voor de bewoners van Broekland. Lange jaren hadden zij gearbeid en gestreden om zelf een parochiekerk, een eigen pastoor en zelfstandige parochie te hebben. Nu was de kroon op het werk gezet en hun wensch vervuld." (citaat ontleend aan Bouwhuis 1988). Uiteraard was de kerk toen reeds ingezegend. Op 19 juni 1913 volgde de kerkconsecratie door Mgr. van de Wetering. In de jaren daarna is het parochieleven verder uitgebouwd en in 1922 kwam er een eigen r.k. school, de Gerardus Majellashoel, met bijbehorende onderwijzerswoning.

Biotoop

Architect Hermanus Kroes (1864-1952) heeft een groot aantal ontwerpen op zijn naam staan, vooral in Amersfoort maar ook daarbuiten. Zijn kerken realiseerde hij vooral in het aartsbisdom. Ze tonen de invloed van de neogotische vormtaal zoals die met name door architect Alfred Tepe (1840-1920) werd vertegenwoordigd. Later onderging hij de invloed van een architect als Jan Stuyt (1868-1934). De Marcellinuskerk is representatief voor de eerste fase. Karakteristiek is de opzet als een kruiskerk met een driezijdig gesloten koor en aan de westzijde een hoge klokkentoren met achtkantige spits. Representatief voor Tepes Utrechtse richting in de neogotiek is het tamelijk bescheiden karakter en de nadruk op baksteen. Dit laatste blijkt bijvoorbeeld uit de

venstertraceringen die juist niet in natuursteen zijn uitgevoerd. Typisch 'Utrechts' is ook het zogeheten vensternisportaal waarin de hoofdingang is opgenomen (ingang en venster zijn in een gezamenlijke gevelnis en onder één spitsboog gevat). Juist dergelijke kenmerken en motieven wijzen op de invloed van de Nederrijnse en Westfaalse kerkarchitectuur die sturend was voor Tepe en de zijnen.

In 1931 is de kerk tijdens het pastoraat van pastoor Lurvink door de Deventer architect Jac. Haket (1893-1989) met zijbeuken uitgebreid, aansluitende bij het bestaande karakter van het gebouw. Nog steeds is de latere uitbreiding af te lezen aan het onderscheid tussen de decoratieve vloertegels in de oorspronkelijke kruiskerk en de geometrische tegelvloeren van de zijbeuken. Voor deze uitbreiding was middels een intekenlijst een bedrag van f 8.000,00 bijeengebracht. Aannemer Reuvers uit Enschede voerde de verbouwing uit.

Inwendig wordt het gebouw gekenmerkt door het contrast tussen de gemetselde pijlers, bogen en gewelfribben en de gepleisterde wand- en gewelfvelden. Midden- en zijbeuken hebben vierdelige kruisribgewelven. In de viering is een stergewelf. In het kader van de liturgische vernieuwingen van Vaticanum II (1962-1965) is het priesterkoor in 1964 vernieuwd en werd een celebratiealtaar geplaatst. Bij de vernieuwing kreeg het koor een hoger vloerniveau waardoor de waarschijnlijk in de koorwand gemetselde eerste steen onder de vloer terechtkwam. Tegelijk verdween de wandpolychromie met sjabloonmotieven (zie Bouwhuis 1988). Het oorspronkelijke hoogaltaar (atelier Van Bokhoven & Jonkers, Den Bosch) is evenwel behouden gebleven. Ook het neogotische Maria-altaar en diverse heiligenbeelden zijn nog steeds aanwezig. Van een bijzondere betekenis is het kerkmeubilair uit 1934-1935. Toen zijn naar één ontwerp de nieuwe preekstoel, een communiebank, twee altaarluchters en het H. Hartaltaar geplaatst, uit het vermaarde atelier Brom te Utrecht (de communiebank is later ontmanteld maar de diverse panelen waarop de theologale en kardinale deugden zijn elders in het gebouw herplaatst). De toenmalige pastoor, Antony Wilhelmus Overvelde (pastoraat 1932-1940), liet bovendien de ramenreeks van Joan Collette (1889-1958) plaatsen. Ook daarbij gaat het niet om de geringste kunstenaar. Overvelde had Collette leren kennen in de periode dat hij pastoor was van de Jozefkerk in Enschede. Collette had daar enkele schilderijen en de kruiswegstaties gerealiseerd. De belangwekkende ramen te Broekland worden genoemd in het werkoverzicht van Collette in Hoogvelds standaardoverzicht van het kerkelijke glas-in-lood uit de periode 1817-1968.

Tezamen met de naastgelegen en uit dezelfde periode daterende pastorie (net als de kerk een gemeentelijk monument/ verkocht in 1988) en het achter de kerk gelegen kerkhof met baarhuisje vormt de Marcellinuskerk nog steeds een markant r.k. ensemble dat representatief is voor de ontwikkelingen in de eerste decennia van de twintigste eeuw.

Waardebepaling en kerncollectie:

In het inventarisrapport worden sommige objecten tot de kerncollectie gerekend. Deze objecten zijn cultuurhistorisch gezien de belangrijkste objecten binnen het kerkgebouw. Met dit inzicht kunt u er voor zorgen dat deze voorwerpen de juiste zorg en aandacht krijgen, of, in geval van herbestemming, op de juiste plek terechtkomen. Onderstaande voorwerpen worden allemaal tot de kerncollectie gerekend.

Behorende bij het gebouw en/of de historische inrichting (belangrijke onderdelen van het interieur die direct na de bouw van de kerk en in de decennia daarna verworven zijn voor de inrichting en

verfraaiing van de kerk en die nog steeds beeldbepalend zijn):

- het hoogaltaar, tegelijk omwille van de kunsthistorische waarde van het door het atelier Van Bokhoven & Jonkers gemaakte retabel (inv.nr. 9933-1)
- van een vergelijkbare betekenis het Maria-altaar, waarvan het retabel met Mariabeeld eveneens door Van Bokhoven & Jonkers is geleverd (inv.nr. 9933-2)
- de zes beelden in het middenschip, waaronder het beeld van de kerkpatroon Marcellinus (inv.nr. 9933-3)
- de uit 1920 daterende koorramen van de glazenier Hertel uit Düsseldorf (inv.nr. 9933-4)
- de uit 1934/ 1939 daterende beglazing naar ontwerp van Joan Collette, dit ensemble is van hoge kunsthistorische waarde en van belang voor een helder overzicht van het oeuvre van deze gerenommeerde kerkelijke kunstenaar (inv.nr. 9933-5)
- het in 1934-1935 tot stand gekomen ensemble van H. Hartaltaar (incl. het oudere H. Hartbeeld), preekstoel, communiebank (hekwerk en panelen) en kaarsenstandaarden, geleverd door het atelier Brom te Utrecht (inv.nrs. 072537, 072552, 072559 en 072562)
- de doopvont (inv.nr. 072570)

Vanwege (kunst)historische en/of artistieke waarde:

- een uit het atelier F.X. Hellner afkomstige kelk (inv.nr. 9933-6)
- een waarschijnlijk uit de schuilkerk afkomstige achttiende-eeuwse kelk (inv.nr. 9933-7), door deze achtergrond tegelijk van belang voor de parochiegeschiedenis
- datzelfde geldt voor de monstrans uit omstreeks 1815 (inv.nr. 9933-10), vermoedelijk uit het kerkje aan de Soestwetering te Boerhaar
- de opmerkelijke door de norbertijn Jan de Kort gemaakte moderne kruiswegreeks (inv.nr. 072612)
- de rijkbewerkte smeedijzeren kaarsenstandaard, mogelijk van de vooraanstaande kunstsmid Albert Kniep (inv.nr. 072620)
- het opmerkelijke schilderij van de Kruisafname in de sacristie (inv.nr. 072741)

Documentaire waarde voor wat betreft de verwerving (bijvoorbeeld voorwerpen met schenkerinscripties):

- een kelk met schenkerinscriptie uit 1946 (inv.nr. 9933-9)

Emotionele waarde of documentaire waarde voor de parochie of directe omgeving (lokaalhistorisch belang, bijvoorbeeld voorwerpen die naar de bouw of wijding van de kerk verwijzen, naar de pastoors van de kerk of lokale broederschappen en verenigingen):

- de wijdingskruisen (inv.nr. 072614)
- enkele parochiële vaandels, waaronder een vaande van de Katholieke Arbeiders Bond (inv.nr. 072748)

Alle voorwerpen die in de rapporten zijn genoemd zijn beschermd en vallen onder het bisschoppelijke machtigingenbeleid (Algemeen Reglement Parochie). Mocht u het voornemen hebben wijzigingen in de situatie aan te brengen, m.b.t. de voorwerpen die tot de kerncollectie behoren (u wilt bijvoorbeeld voorwerpen laten restaureren, in bruikleen geven of verkopen), dan is er altijd toestemming nodig van de Diocesane Commissie Kerkelijk Kunstbezit van uw bisdom. Ook bij diefstal, brand en andere calamiteiten dient u steeds de Diocesane Commissie Kerkelijk kunstbezit in te lichten.

Literatuur:

- A. Bouwhuis, "Broekland, van boerschap naar kerkdorp", Raalte 1988.
- A. Bouwhuis, "Tussen Broekland & Boerhaar. Een bijzondere Sallandse geschiedenis", Broekland/ Olst 2013.
- C. Hoogveld, "Glas in lood in Nederland 1817-1968", 's-Gravenhage 1989, 222 (= lemma Joan Collette door V.M.J.A.N. Collette).

Foto: 9933-a

Foto: 9933-b

Foto: 9933-c

Foto: 9933-d

Foto: 9933-e

Foto: 9933-f

Foto: 9933-g

Foto: 9933-h

Foto: 9933-i

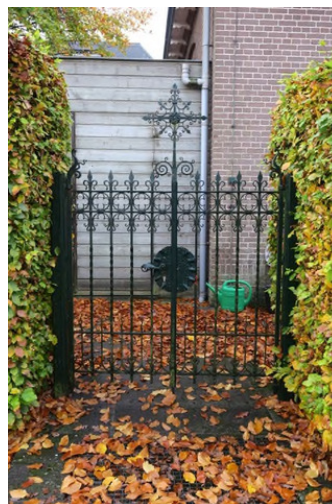

Foto: 9933-j

Foto: 9933-k

Foto: 9933-l

Foto: 9933-m

Foto: 9933-n

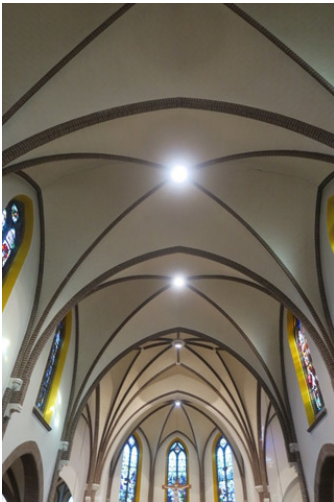

Foto: 9933-o

Foto: 9933-p

Foto: 9933-q

Foto: 9933-r

Foto: 9933-s

Foto: 9933-t

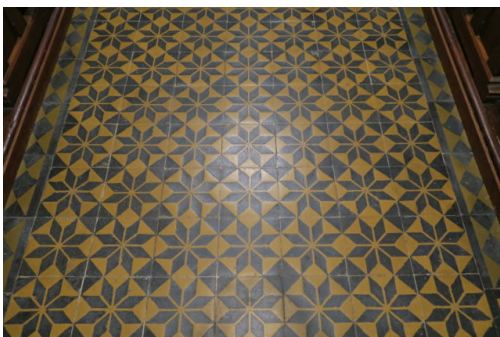

Foto: 9933-u

Foto: 9933-v

Foto: 9933-x

Foto: 9933-w

Catalogus objecten

Objectnummer: 9933-1

Objectnaam: altaren

Aantal onderdelen: 1

Titel: Hoogaltaar

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Stenen altaartombe met marmeren zuiltjes en een hardstenen altaarblad waarin vijf altaarkruisjes en een in hetzelfde materiaal uitgevoerd sepulchrum (reliëkengraf). Aan de voorzijde van de tombe drie vakken waarop een reliëf met een oudtestamentische prefiguratie van de Eucharistie: Mannaregen, Mozes slaat water uit de rots, Pascha ofwel het Joodse Paasfeest. IJzeren tabernakelkuis waarop geschilderde engelen. De kluis is gevat in een houten kast met hoekzuiltjes en gesneden loofwerk. Op de predella vier vakken met een gepolychromeerd reliëf. Het betreft knielende engelen met een banderol: "ECCE PANIS ANGELORUM". Daarboven een retabel met een expositietroon en zijpanelen die onder bogen met maaswerk, wimbergen en pinakels zijn gevat. De zijpanelen bestaan uit een gepolychromeerd reliëf: links het offer van Melchisedech en rechts het offer van Abraham. Aan de wangzijden de gepolychromeerd houten beelden van twee martelaren van Gorcum, met de strop om hun hals: de H. Nicolaas van Poppel, in habijt en met palmtak en ciborie (links) en de H. Leonardus van Veghel, in toog en superplie en met palmtak en sleutels.

Signatuur:

er is geen signatuur aangetroffen

Vervaardiger: M. van Bokhoven & H. Jonkers

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Den Bosch

Datering: 1912 (mensa), 1916 (opstand)

Materiaal: marmer, steen, hout, hardsteen

Stijl: Neogotiek

Afmetingenlabel: totaal: h. ca 370 cm, b. 290 cm, d. 115 cm; tabernakelkuis: h. 70 cm, b. 52 cm

Staat: goed

Toelichting: het suppedaneum (altaarbordes) is tegelijk met de vloer van het priesterkoor vernieuwd/ omwille van het zangkoor is een reversibel podium geplaatst

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: De opstand is bekostigd middels een schenking van pastoor Johannes Verhoef van Boerhaar (dat moet dan om een legaat gaan want Verhoef overleed in 1908).

Opmerkingen: Het altaar kwam in fasen tot stand. Nadat al in 1912 de altaartombe (mensa) in gebruik was genomen, volgde in 1916 in de week voor Pasen de plaatsing van de houtgesneden opstand. Die kostte f 3360,00. Het was de bekende firma Van Bokhoven & Jonkers uit Den Bosch die de opstand leverde (vriendelijke mededeling A. Bouwhuis, gebaseerd op het Registrum Memoriale van de parochie). Daarover is verder vermeld dat ene Harm Jansen uit Middel zich herinnerde dat hij de opstand met 'de melkwagen van Bats ten Have' vanaf het spoor in Wijhe ophaalde! Zie Bouwhuis 1988. De werkplaats van Michiel van Bokhoven (1852-1929) werd rond 1885 opgericht en heeft bestaan tot 1934. In 1904 kwam Henri Jonkers (1877-1963) er werken, die zich in 1918 met Van Bokhoven associeerde. Het is overigens niet achterhaald kunnen worden waarom op het altaar twee martelaren van Gorcum zijn afgebeeld. Had pastoor Hermanus Mocking juist voor hen een bijzondere verering?

Literatuur:

- Bouwhuis 1988.

Foto: 9933-1_a

Foto: 9933-1_b

Foto: 9933-1_c

Foto: 9933-1_d

Foto: 9933-1_e

Foto: 9933-1_f

Foto: 9933-1_g

Foto: 9933-1_h

Foto: 9933-1_i

Foto: 9933-1_j

Foto: 9933-1K

Foto: 9933-1_1

Foto: 9933-1_2

Objectnummer: 9933-2

Objectnaam: altaren

Aantal onderdelen: 1

Titel: Maria-altaar

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: zijkapel evangeliezijde

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Stenen altaartombe met marmeren hoekzuiltjes en in het midden een uitkragend vak waarop een reliëf in de vorm van een in een clipeus gevatte vierpas met de Maria-initialen in een krans van loofwerk. In het altaarblad een losse witmarmeren altaarsteen met vijf kruisjes. Houten opstand met een predella die met uitgestoken bloem- en bladmotieven en krulwerk is versierd. Daarboven een drievakkig retabel, waarvan de vakken zijn verlevendigd met bogen met maaswerk, hogels en pinakels. Het middelste vak is hoger doorgestoken en bestaat uit een nis waarin een gepolychromeerd beeld van de tronende Madonna met het Christuskind op haar rechterknie. Maria is gekroond en draagt in de linkerhand een scepter. Het Kind heeft de rechterhand zegenend opgeheven, de linkerhand rust op een geopend boek, waarin de letters Alpha en Omega. In de zijvakken een gepolychromeerd reliëf van een musicerende engel.

Vervaardiger: M. van Bokhoven & H. Jonkers

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Den Bosch

Datering: 1918

Materiaal: hout, marmer, steen

Stijl: Neogotiek

Afmetingenlabel: h. ca 280 cm, b. ca 210 cm, d. 110 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Het Maria-altaar werd in oktober 1918 (Rozenkransmaand) geplaatst. Het kostte f 1650,00. Net als het hoogaltaar werd het door Van Bokhoven & Jonkers uit Den Bosch gemaakt (zie ook inv.nr. 9933-1).

Literatuur:

- Bouwhuis 1988.

Foto: 9933-2_a

Foto: 9933-2_b

Foto: 9933-2_c

Foto: 9933-2_d

Foto: 9933-2_e

Foto: 9933-2_1

Objectnummer: 9933-3

Objectnaam: beelden

Aantal onderdelen: 6

Titel: Beeld (6x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: middenbeuk

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Zes gepolychromeerd houten heiligenbeelden: Marcellinus, gekleed als bisschop en met, in de linkerhand een kruisstaf en in de andere een boekrol met tekst; H. Hart van Maria; Theresia van Lisieux; Antonius van Padua; Gerardus Majella en Sint-Joseph.

Datering: 1912-1920

Materiaal: hout

Afmetingenlabel: h. ca 150 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: De beelden zullen door diverse schenkers zijn geschonken, met een bijzondere keuze voor hun patroonheiligen of devoties.

Opmerkingen: Het Mariabeeld vormt een pendant van het H. Hartbeeld op het uit 1935 daterende H. Hartaltaar. Oorspronkelijk zullen de twee beelden tegenover elkaar hebben gestaan. De diverse beelden zijn vermoedelijk uit verschillende ateliers afkomstig.

Foto: 9933-3_a

Foto: 9933-3_b

Foto: 9933-3_c

Foto: 9933-3_d

Foto: 9933-3_e

Foto: 9933-3_f

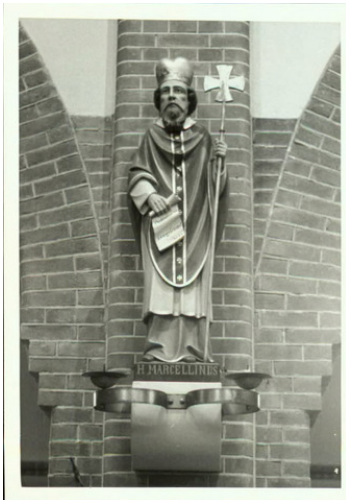

Foto: 9933-3_1

Objectnummer: 9933-4

Objectnaam: glas-in-loodramen

Aantal onderdelen: 3

Titel: Glas-in-loodraam (3x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: In gebrandschilderd glas-in-lood zijn in een neogotisch kader respectievelijk voorgesteld: Adam en Eva in het Aards Paradijs met linksboven God de Vader, de Geboorte van Christus, de Nederdaling van de H. Geest (gezamenlijk God de Vader, de Zoon en de Geest = de Triniteit). In het onderste register engelen met een tekstbanderol.

Signatuur:

er is geen signatuur aangetroffen

Vervaardiger: fa. Carl Hertel

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Düsseldorf (D)

Datering: 1920

Materiaal: glas, lood

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Literatuur:

- Bouwhuis 1988, 74.

Foto: 9933-4_a

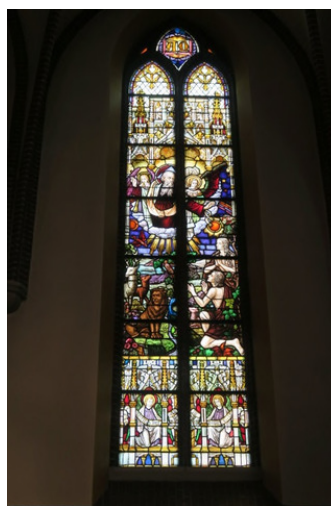

Foto: 9933-4_b

Foto: 9933-4_c

Foto: 9933-4_d

Objectnummer: 9933-5

Objectnaam: glas-in-loodramen

Aantal onderdelen: 33

Titel: Glas-in-loodraam (33 x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: midden- en zijbeuken/ toren/ vrml. doopkapel/ Mariakapel

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Het betreft een collectie kerkramen in gebrandschilderd glas-in-lood met grisaille. In de zijbeuken tweetallen met decoratieve glazen. In de middenbeuk zes tweevakkige vensters met de twaalf apostelen, ten voeten uit en met hun attributen en naamsbanderollen. In de transeptarmen zijn Christus in de Hof van Olijven en de Verrijzenis verbeeld, in het torenvenster (= westzijde) het Laatste Oordeel. De kleine ramen in de Mariakapel verbeelden de Lauretaanse titels van Maria, zoals Gulden Toren, Spiegel van Gerechtigheid en Morgenster. In de vrml. doopkapel een bron met de zeven stromen en aan weerskanten een duif.

Signatuur:

torenvenster r.o.: "JOANI/ COLLET/TE 1934" en "GEBRAND/ BY/ JEAN DEN/ ROOYEN/ ROER/MOND"

transeptvensters Hof van Olijven r.o.: "JOAN/ COLLETTE/ 1934"

transeptvenster Verrijzenis r.o.: "JOAN/ COL/LETTE/ 1934"

Vervaardiger: Joan Collette

Rol: Ontwerper

Vervaardiger: Atelier J. den Rooyen

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Roermond

Datering: 1934-1939

Materiaal: glas, lood

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: De zes apostelramen in de middenbeuk en de decoratieve ramen in de zijbeuk zijn in 1938 geschonken door pastoor A. Overvelde, bij gelegenheid van zijn veertigjarig priesterfeest.

Opmerkingen: De eerste ramen werden in november 1934 geplaatst (transept- en torenvensters). Dat viel samen met de vernieuwing van het priesterkoor waar naar ontwerp van het atelier Brom uit Utrecht een nieuwe preekstoel, communiebank en kaarsenluchters werden geplaatst. Een jaar later volgde het eveneens door Brom ontworpen H. Hartaltaar. De ramen in de midden- en zijbeuken werden in 1938 door pastoor Overvelde geschonken. Temeer omdat het hier om een ensemble gaat zijn de glazen van belang voor het oeuvre van de vooraanstaande kunstschilder Joan Collette.

Literatuur:

- Bouwhuis 1988, 58 & 73.
- C. Hoogveld, "Glas in lood in Nederland 1817-1968", 's-Gravenhage 1989, 222 (= lemma Joan Collette door V.M.J.A.N. Collette).

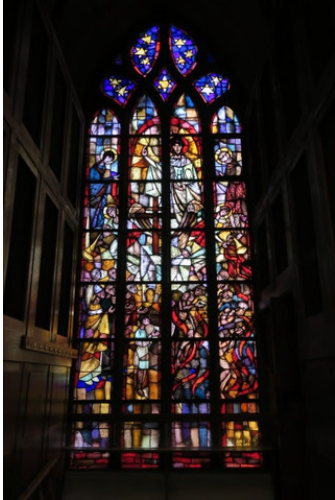

Foto: 9933-5_a

Foto: 9933-5_b

Foto: 9933-5_d

Foto: 9933-5_c

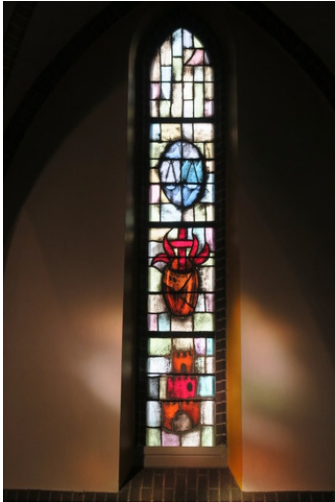

Foto: 9933-5_e

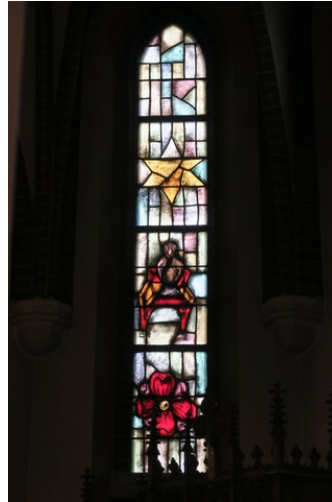

Foto: 9933-5_f

Foto: 9933-5_g

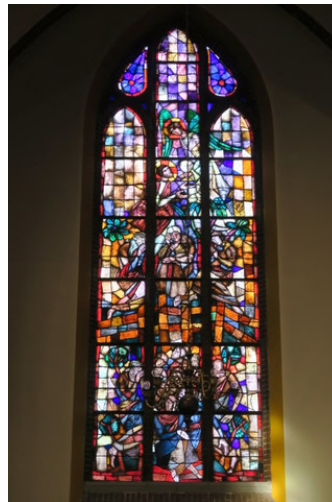

Foto: 9933-5_h

Foto: 9933-5_i

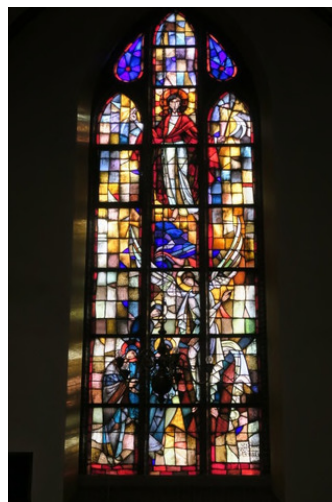

Foto: 9933-5_j

Foto: 9933-5_k

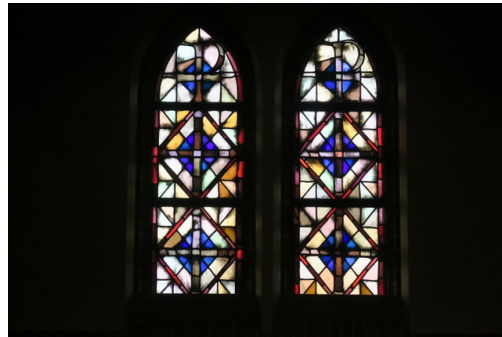

Foto: 9933-5_l

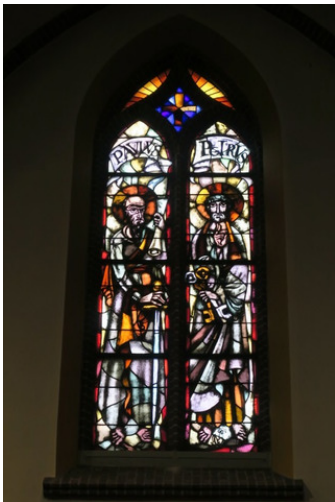

Foto: 9933-5_m

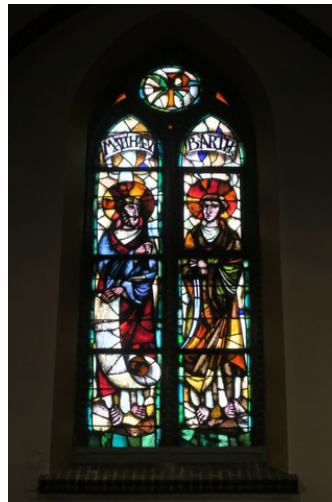

Foto: 9933-5_n

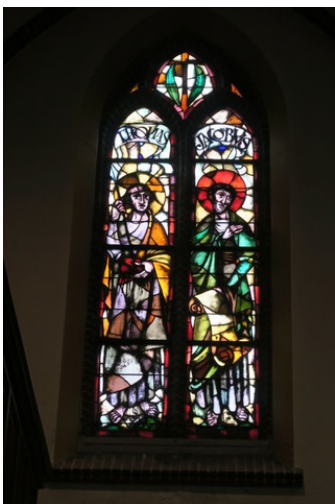

Foto: 9933-5_o

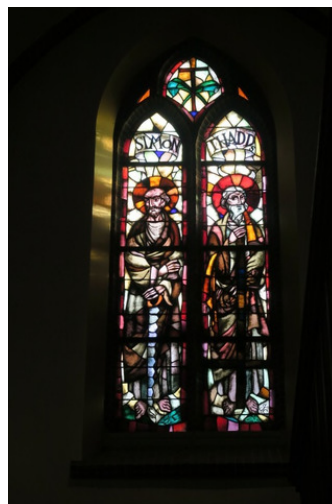

Foto: 9933-5_p

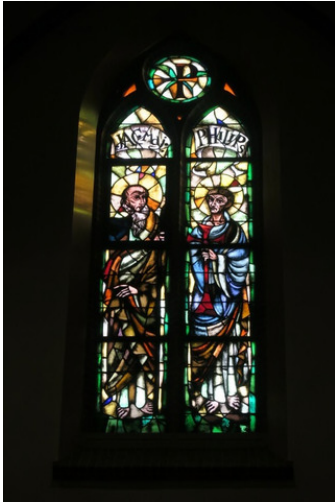

Foto: 9933-5_q

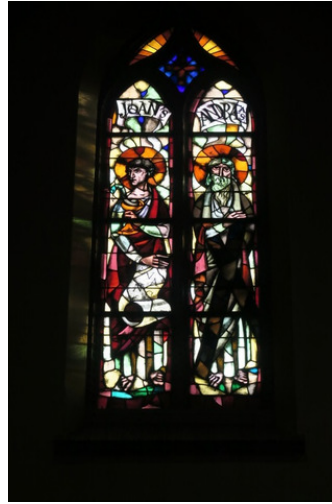

Foto: 9933-5_r

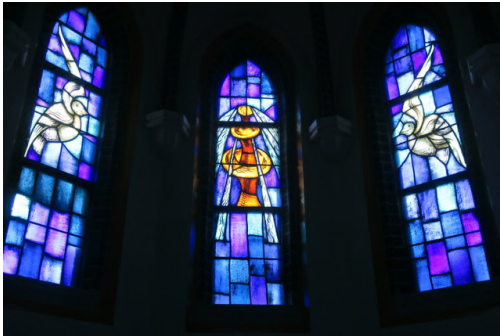

Foto: 9933-5_s

Objectnummer: 9933-6

Objectnaam: kelken, patenen, kelklepels

Aantal onderdelen: 3

Titel: Kelk, pateen en lepeltje

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (hangkastje)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Verguld zilveren kelk op een ronde gewelfde voet met een geprofileerde rand en op de welving gedreven bladmotieven. Daarboven een gladde ronde stam met aan de onderzijde een profilering. Gelobde nodus. De konische cuppa is gevat in een kleine tegencuppa van bladmotieven, met daaronder een parelrandje. Aan de onderzijde van de kelk een inscriptie in schoonschrift: "Aandenken van Mej. Theodora Joanna van Münster aan J. Verhoef, pastoor van Slagharen".

Signatuur:

aan de onderzijde van de kelk een inscriptie in schoonschrift: "F.X. Hellner fct. Kempen a/Rhein 1873"

Overige merken:

kelk:

- letter-V (= belastingkeur vreemd werk)
- onleesbaar merk

op de in 1981 aangetroffen pateen (in 2020 bij inv.nr. 9933-8 aangetroffen):

- jaarletter-D (= 1810)

op de in 2020 bij de kelk aangetroffen pateen:

- lopend leeuwje+2 (= tweede gehalteteken)
- Minervakopje (= waarborgkantoor)
- jaarletter-F (= 1940)
- afgesleten keur (niet geïdentificeerd)

op het lepeltje zijn geen merken aangetroffen

Vervaardiger: Franz Xaver Hellner

Rol: Maker

Opmerking: kelk

Plaats/land vervaardiging: Kempen am Rhein

Datering: 1873 (kelk), 1810 (in 1981 aangetroffen pateen), 1940 (in 2020 aangetroffen pateen)

Materiaal: zilver

Afmetingenlabel: kelk: h. 20 cm, diam. cuppa 10,5 cm, diam. voet 13 cm; pateen: diam. 14,5 cm; lepeltje: h. 9 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: Schenking van Mej. Theodora Joanna van Munster aan J. Verhoef, pastoor van Slagharen.

Opmerkingen: Het gaat om een kelk uit het gerenommeerde atelier F.X. Hellner in Kempen a/ Rhein. De kelk wordt niet genoemd in de oeuvrecatalogus van Hellner uit 1994. Blijkens de schenkerinscriptie is de kelk aan pastoor J. Verhoef van Slagharen geschonken. Johannes Verhoef (1832-1908) was in 1868 pastoor van Slagharen geworden. In 1879 werd hij pastoor van Boerhaar. Het is bekend dat hij een aanzienlijke schenking deed, waarmee later de houten altaaropstand van het hoogaltaar van Broekland is bekostigd (zie inv.nr. 9933-1).

Literatuur:

- B. Falk, "Etablissement Franz Xaver Hellner Kempen a/ Rhein. 1844-1894 Eine rheinische Goldschmiedewerkstatt im Historismus", Krefeld 1994.

Foto: 9933-6_a

Foto: 9933-6_b

Foto: 9933-6_1

Objectnummer: 9933-7

Objectnaam: kelken, patenen, kelklepels

Aantal onderdelen: 3

Titel: Kelk, pateen en lepeltje

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekuis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Verguld koperen kelk met een verguld zilveren cuppa. De kelk heeft een ronde gewelfde voet met een schuin opstaande rand met versiering in golfslagmotief. Op de welving een gelobde bovenvoet met zes ronde medaillons, waarin engelen en de H. Ferdinandus (achterzijde) alsmede een ingelegde carneool. Onder de lobben een rand van grote en kleine ovalen. Op de voet een ronde stam met een sierrandje van ovalen en een bolvormige nodus met zes ronde medaillons, waarin het Christusmonogram, een kruisje en een pelikaan. Tussen de medaillons twee kleine ovalen. Gelobde tegencuppa met kruisjes en gegolfd randje. Op de cuppa een gegraveerde sierstrook tussen twee gekartelde randjes en met het Agnus Dei. Op de onderkant van de verguld zilveren pateen graveerwerk: Agnus Dei tegen een in een decoratieve clipeus gevat kruis met engelen.

Meesterteken:

er is geen meesterteken aangetroffen

Overige merken:

cuppa:

- de gecontourneerde letter-J (= belastingstempel voor inlandse werken 1906-1953)

pateen:

- onduidelijk merk

Datering: 1920 (circa)

Materiaal: zilver, koper, verguldsel, carneool

Afmetingenlabel: kelk: h. 19 cm, diam. cuppa 11 cm, diam. voet 15,5 cm; pateen: diam. 14,5 cm; lepeltje: h. 6 cm

Staat: redelijk

Toelichting: de pateen is verweerd en liep enkele butsen op

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: In 2020 is het eerder vermelde lepeltje niet aangetroffen.

Foto: 9933-7_a

Foto: 9933-7_b

Foto: 9933-7_c

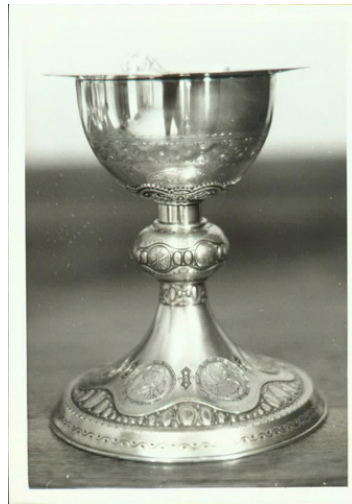

Foto: 9933-7_1

Objectnummer: 9933-8

Objectnaam: kelken, patenen, kelklepels

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kelk, pateen en lepeltje

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekluis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Zilveren kelk met een vuurvergulde cuppa. De kelk heeft een zeslobbige, geprofileerde voet, waarboven een manchet met tegen de onderkant bladversiering. Balusterstam in de vorm van een peer. Daarboven een gladde tulpvormige cuppa met licht gebogen drinkrand.

Meesterteken:

kelk

voetrand:

- de letters-JHB en een sterretje (niet geïdentificeerd/ pre-negentiende-eeuws)

Overige merken:

kelk

cuppa:

- wapenschild met niet geïdentificeerde invulling

pateen (zie inv.nr. 9933-6):

- jaarletter-F (= 1940)

- Minervakopje-K (= stempel waarborgkantoor 's-Hertogenbosch)

- lopend leeuwte (= gehalteteken)

Datering: 1940 (pateen/ zie inv.nr. 9933-6), 1700-1800

Materiaal: zilver

Afmetingenlabel: kelk: h. 22,5 cm, diam. cuppa 9,5 cm, diam. voet 15 cm; pateen: diam. 15 cm;

lepeltje: h. 9 cm

Staat: redelijk

Toelichting: enige lichte verwerking en de cuppa staat scheef

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: Waarschijnlijk uit de schuilkerk afkomstig.

Opmerkingen: In 2020 is de eerder bij deze kelk genoteerde pateen aangetroffen bij inv.nr. 9933-6 (hangkastje sacristie). Het eerder genoemde lepeltje is niet aangetroffen.

Foto: 9933-8_a

Foto: 9933-8_1

Objectnummer: 9933-9

Objectnaam: kelken

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kelk

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiek Luis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Verguld zilveren kelk op een ronde gewelfde voet. Op de welving vier grote bladvormige lobben waartussen gedreven symbolen: Lam Gods, vis en broodmand, pelikaan met jongen, fenix. De welving reikt tot aan een platte schijfvormige nodus met een roodgeëmailleerde sierrand met tekst: "HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI". Stervormige tegencuppa en gladde bolle cuppa. Aan de onderzijde van de kelk een inscriptie in kapitalen: "Uit dankbaarheid/ van Wed. M.J. Marneth-/ Bouman voor Kap. P. Krijnen/ en Dini 27 dec. 1945".

Meesterteken:

voet:

- de letters-PR en het cijfer-3 (= meesterteken Gebr. van Roosmalen, Utrecht 1913-1953)

Overige merken:

voet:

- jaarletter-L (= 1946)

- Minervakopje-B (= stempel waarborgkantoor Utrecht)

- lopend leeuwje+2 (= gehalteteken)

Vervaardiger: fa. Gebr. van Roosmalen

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Utrecht

Datering: 1946

Materiaal: zilver, verguldsel, emaille

Afmetingenlabel: h. 18 cm, diam. cuppa 14 cm, diam. voet 17 cm

Staat: goed

Toelichting: (maar de nodus draait enigszins)

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: Schenking van de Wed. M.J. Marneth-Bouman aan kapelaan P. Krijnen en Dini, 27 december 1945 (wrs. moet 'Dini' als medeschonkster worden gelezen).

Foto: 9933-9_a

Foto: 9933-9_b

Foto: 9933-9_1

Objectnummer: 9933-10

Objectnaam: monstransen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Monstrans

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekluis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Zilveren stralenmonstrans op een ovale ingesnoerde voet. Op de voetwelling gedreven rozenguirlandes. Balusterstam met een peervormige nodus die is versierd met guirlandes. De opstand bevat een ronde hostiekast met parelrand waaromheen vergulde stralenbundels. Tegen de stralen een krans van korenaren en druivenranken. Boven de hostiekast in een driehoekige nimbus de naam J H W E (God de Vader), omgeven door een stralenkrans. Onder dit motief de Geestesduif. Erboven een van een bol met topkruisje voorziene beugelkroon die door twee engelen met korenaren wordt gedragen.

Meesterteken:

voetrand:

- de letters-PA en onderaan de letter-T en bovenaan een stip, in een staande ruit (= meesterteken Petrus A. Theonville, Boxmeer, 1811-1819)

Overige merken:

er zijn geen overige merken aangetroffen

Vervaardiger: P.A. Theonville

Rol: Maker

Opmerking: (Petrus Antonius Theonville 1751-1819)

Plaats/land vervaardiging: Boxmeer

Datering: 1815 (circa)

Materiaal: zilver

Afmetingenlabel: h. 55 cm, diam. 27 cm

Staat: redelijk

Toelichting: de monstrans helt over en er is geen bijbehorende lunula aangetroffen

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: Waarschijnlijk afkomstig uit het kerkje aan de Soestwetering in Boerhaar.

Foto: 9933-10_a

Foto: 9933-10_b

Foto: 9933-10_c

Foto: 9933-10_d

Foto: 9933-10_1

Objectnummer: 9933-11

Objectnaam: monstransen, custoden

Aantal onderdelen: 2

Titel: Monstrans met lunula en custode

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekluis (bijbehorende lunula in custode in tabernakel)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Verguld zilveren monstrans op een ronde gewelfde voet met profielrand en op de werving gedreven IHS. Ronde stam met drie parelranden, zich naar boven toe iets verbredend en met halverwege een gedrukte ivooren nodus. De opstand bevat een ronde hostiekast waaromheen een tekstband: "SANCTUS, SANCTUS, SANCTUS". De hostiekast is in een kruisvorm van gebundelde stralen geplaatst. De tussen de stralenbundels gelegen vakken bestaan uit ajour bewerkte segmenten met rozentakjes, afgezet met een cirkelrand. Aan beide zijden van de hostiekast geslepen glas.

De custode bestaat uit een kastje met een spitsbogige contour, geplaatst op een voet met bolpootjes en met in de top een kruisje. Scharnierend valdeurtje.

Signatuur:

"Adri Lisman Utrecht fecit"

Meesterteken:

monstrans (voet):

- de letters-AL tussen twee sterretjes, in een liggend sigarenbandje (= meesterteken A. Lisman, Utrecht)

Overige merken:

monstrans (voet):

- jaarletter-I of -J (= 1944-1945)
- klimmende leeuw+1 (= eerste gehalteteken)
- Minervakopje-B (= stempel waarborgkantoor Utrecht)

Vervaardiger: A. Lisman

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Utrecht

Datering: 1944-1945

Materiaal: zilver, ivoor, verguldsel

Afmetingenlabel: monstrans: h. 61 cm, b. 34 cm; custode: h. 16 cm (incl. kruisje), b. 12 cm, d. 6 cm

Staat: goed

Toelichting: op de voet een te veronachtzamen deukje

Datum: 12-11-2020

Foto: 9933-11_a

Foto: 9933-11_b

Foto: 9933-11_c

Foto: 9933-11_d

Foto: 9933-11_1

Objectnummer: 9933-12

Objectnaam: pyxiden

Aantal onderdelen: 1

Titel: Ziekenpyxis

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: onbekend

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: niet aangetroffen

Beschrijving: Rond, cilindervormig busje met aan onder- en bovenzijde een geprofileerde rand; aan onderzijde tevens een parelrand; plat deksel met profielrand; het kruisje is afgebroken.

Meesterteken:

- de letters-HS met onduidelijke tekens (= meesterteken H. Smits, Amsterdam 1812-1836)

Overige merken:

- jaarletter-A (= 1835)

Vervaardiger: H. Smits

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Amsterdam

Datering: 1835

Materiaal: zilver

Afmetingenlabel: h. 4 cm, diam. 7,5 cm

Staat: niet gecontroleerd

Toelichting: In 2020 niet aangetroffen.

Datum: 12-11-2020

Foto: 9933-12_1

Objectnummer: 072537

Objectnaam: altaren

Aantal onderdelen: 1

Titel: Altaar/ H. Hart

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: zijkapel (epistelzijde)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Volgens het tafemodel uitgevoerde altaartombe met hoekzuiltjes, het geheel in geaderd zwart marmer. In het altaarblad een witmarmeren altaarsteen met vijf kruisjes en sepulchrum. Lage houten opstand met in het midden een eenvoudige houten tabernakelkast in een hoger doorgestoken nis die als basis dient voor het gepolychromeerd houten H. Hartbeeld. Aan weerskanten van de nis een door een sierkam van groengepatineerd koper beëindigd vak met een paneel. De twee als banieren vormgegeven panelen bestaan eveneens uit groengepatineerd koper en bevatten een reliëf, respectievelijk een pelikaan en een broodmand en vis. Hier bovendien de tekst "AMORIS CIBUS VIATORUM".

Vervaardiger: Jan Eloy en Leo Brom

Rol: Maker

Opmerking: (met uitzondering van het H. Hartbeeld)

Plaats/land vervaardiging: Utrecht

Datering: 1935 (met uitzondering van het H. Hartbeeld uit ca 19120)

Materiaal: marmer, hout, koper

Afmetingenlabel: mensa: h. 100 cm, b. 220, d. 88 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Het altaar werd in november 1935 geplaatst, in het kader van de herinrichting van het priesterkoor door het atelier Brom uit Utrecht (preekstoel, communiebank, kaarsenluchters).

Op het altaar kwam het oudere H. Hartbeeld te staan dat tezamen met het beeld van het H. Hart van Maria (inv.nr. 9933-3) zo rond 1912 zal zijn verworven.

Literatuur:

- Bouwhuis 1988, 58.

Foto: 072537-a

Foto: 072537-b

Foto: 072537-c

Foto: 072537-d

Foto: 072537-e

Objectnummer: 072552

Objectnaam: preekstoelen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Preekstoel

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Op een onderbouw van geaderd zwart marmer bevindt zich een uit een balustrade met houten leuning bestaande kuip die toegankelijk is via een houten trapje met een hekwerk in groengepatineerd koper. De balustrade is eveneens van groengepatineerd koper en omvat tussen zuiltjes drie als een banier uitgevoerde panelen met symbolische motieven en teksten: de Ark van het Verbond/ "SYNAGOGA" (= Oude Verbond), de Geestesduif/ "ILLE VOS DOCEBIT", kelk met pateen en kruis/ "ECCLESIA" (= Nieuwe Verbond).

Vervaardiger: Jan Eloy en Leo Brom

Rol: Maker

Opmerking: (koperwerk)

Plaats/land vervaardiging: Utrecht

Datering: 1934

Materiaal: marmer, hout, koper

Afmetingenlabel: h. 202 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Tezamen met de nieuwe communiebank werd de preekstoel in oktober 1934 geplaatst. Het atelier Brom uit Utrecht leverde het nieuwe ensemble, waartoe ook twee kaarsenluchters en het H. Hartaltaar behoren. Eerder zal de kerk een houten preekstoel in neogotische trant hebben gehad.

Literatuur:

- Bouwhuis 1988, 58.

Foto: 072552-a

Foto: 072552-b

Foto: 072552-c

Foto: 072552-e

Objectnummer: 072559

Objectnaam: communiebanken

Titel: Communiebank

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor en verspreid (doopkapel = 2 panelen/ Marcellinuszaal = 5 panelen)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Ensemble van zeven panelen in groengepatineerd koper en uitgevoerd als een banier. Ze maakten oorspronkelijk deel uit van de communiebank. Afgebeeld zijn diverse symbolische motieven, begeleid door de titels van de drie theologale en vier kardinale deugden, respectievelijk: eenhoorn/ FIDES (Geloof), vredesduif/ SPES (Hoop), lam/ CHARITAS (liefde); vis/ TEMPERANTIA (gematigdheid), adelaar/ JUSTITIA (gerechtigheid), slang/ PRUDENTIA (voorzichtigheid) en leeuw/ FORTITUDO (standvastigheid). Op het tussen hoogkoor en Mariakapel geplaatste hekwerk drie vergelijkbare panelen. Aan de koorzijde zijn ze respectievelijk voorzien van een olijftak, een rozentak en een lelie. Aan de zijde van de Mariakapel keren deze motieven terug, respectievelijk met tekst: OLIVA SPECIOSA, ROSA MYSTICA (een letter ging verloren), VIRGO VIRGINES.

Vervaardiger: Jan Eloy en Leo Brom

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Utrecht

Datering: 1934

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: paneel: h. 74 cm, b. 47 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: De communiebank werd tegelijk met de nieuwe preekstoel in oktober 1934 geplaatst, geleverd door het atelier Brom te Utrecht. Karakteristiek zijn de als banieren uitgevoerde panelen die als een leidmotief ook op de preekstoel en het H. Hartaltaar (1935) voorkomen. Na ontmanteling van de communiebank, vermoedelijk bij de vernieuwing van het priesterkoor in 1964, zijn de panelen elders in de kerk herplaatst. De bij hetzelfde ensemble horende koorafscheiding tussen hoogkoor en Mariakapel bleef ter plekke behouden. Op de betreffende panelen verwijzen de bloemen en teksten naar Maria. N.b. in de kerk zijn diverse verspreid staande zwartmarmeren zuiltjes aangetroffen, in wisselende grootte. Maakten ze oorspronkelijk deel uit van de communiebank?

Literatuur:

- Bouwhuis 1988, 58.

Foto: 072559-a

Foto: 072559-b

Foto: 072559-c

Foto: 072559-d

Foto: 072559-e

Foto: 072559-f

Foto: 072559-g

Foto: 072559-h

Foto: 072559-i

Foto: 072559-j

Objectnummer: 072562

Objectnaam: kaarsenstandaarden

Aantal onderdelen: 2

Titel: Kaarsenstandaard (2x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Twee kaarsenstandaarden in groen gepatineerd koper. Ze hebben elk een 'stam' die uit drie regels bestaat, met bovenaan een symmetrische verzameling van negen gebogen armen met sierkrullen en schaalvormige vetvangers.

Vervaardiger: Jan Eloy en Leo Brom

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Utrecht

Datering: 1934

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 160 cm, b. ca 80 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Deze kaarsenluchters, zoals bedoeld voor aan weerskanten van het hoogaltaar, zijn vergelijkbaar vormgegeven als het in 1934-1935 door het atelier Brom uit Utrecht geleverde ensemble, waartoe ook de preekstoel, de communiebank en het H. Hartaltaar behoren.

Literatuur:

- Bouwhuis 1988, 58.

Foto: 072562-a

Foto: 072562-b

Objectnummer: 072569

Objectnaam: celebratiealtaren

Aantal onderdelen: 1

Titel: Celebratiealtaar

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Houten celebratiealtaar volgens het tafelmodel. Het altaarblad (mensa) wordt gedragen door twee zuiltjes (stipes) met schrotenstrips. Het geheel geplaatst op een rechthoekige voet. In het altaarblad een witmarmeren altaarsteen met vijf kruisjes.

Datering: 1965

Materiaal: hout

Afmetingenlabel: h. 99 cm, b. 200 cm, d. 80 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: In 1964-1965 werd het priesterkoor in het kader van Vaticanum II (1962-1965) vernieuwd en uitgebreid. De nieuwe liturgie werd eind 1964 ingevoerd waarna in december 1965 een celebratiealtaar is geplaatst. Dat zal het huidige exemplaar zijn.

Literatuur:

- Bouwhuis 1988.

Foto: 072569-a

Foto: 072569-b

Objectnummer: 072570

Objectnaam: doopvonten

Aantal onderdelen: 1

Titel: Doopvont

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Achtzijdige doopvont op een vierkante voet, uitgevoerd in gepolijste hardsteen (arduin). De doopvont heeft een ingesnoerde stam, waarboven een bekken met recht opgaande rand. Voorzien van een ingesnoerde achtzijdige deksel met vlakke bovenzijde en topkruisje.

Datering: 1912 (vermoedelijk)

Materiaal: hardsteen, koper

Afmetingenlabel: h. ca 145 cm (incl. topkruisje), diam. ca 66 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: De doopvont stond oorspronkelijk in de doopkapel aan de voorzijde van de kerk (later als baarruimte of aula ingericht).

Foto: 072570-a

Objectnummer: 072573

Objectnaam: triomfkruisen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Triomfkruis

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Als een triomfkruis in gebruik genomen houten kruisbeeld met een vermoedelijk gipsen corpus met een afwerking in witte emaille-verf. Het streng-symmetrische corpus is in Beuroner stijl uitgevoerd.

Datering: 1900-1920

Materiaal: hout, gips

Afmetingenlabel: h. ca 150 cm (schatting)

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072573-a

Objectnummer: 072574

Objectnaam: kandelaars

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kandelaar

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Zwarte smeedijzeren kandelaar op een vierpoot met omgekrulde uiteinden.

Vierkante stam waarop een schaalvormige vetvanger met een geribbelde rand. Is in gebruik als paaskandelaar.

Datering: 1950 (circa)

Materiaal: ijzer

Afmetingenlabel: h. 109,5 cm (excl. pin), diam. vetvanger 29 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072574-a

Objectnummer: 072576

Objectnaam: godslampen

Aantal onderdelen: 2

Titel: Godslamp met armatuur

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Groengepatineerde koperen godslamp in de vorm van een gewelfd bekken met aan de onderzijde een handbeugel in de vorm van een ajour bewerkte driepas. Het glazen olievat heeft een standing in de vorm van een decoratieve kam. De drie uit staafjes bestaande kettingen komen samen in een ronde kettinghouder met ring. Opgehangen aan een smeedijzeren wandarm.

Datering: 1912 (vermoedelijk)

Materiaal: koper, glas, ijzer

Afmetingenlabel: vat: h. ca 35 cm

Staat: goed

Toelichting: maar enigszins dof geworden

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: De groengepatineerde afwerking dateert waarschijnlijk uit 1934-1935, toen het priesterkoor een nieuwe inrichting kreeg. Die inrichting wordt gedomineerd door koperwerk met een vergelijkbare afwerking (preekstoel, communiebank, kaarsenhouders, H. Hartaltaar).

Foto: 072576-a

Objectnummer: 072577

Objectnaam: sacristiebellen

Aantal onderdelen: 2

Titel: Sacristiebel met armatuur

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Eenvoudige bronzen sacristie- of elevatiebel zonder een bijzondere detaillering. De bel is opgehangen aan een smeedijzeren wandarm.

Datering: 1912 (vermoedelijk)

Materiaal: brons, ijzer

Afmetingenlabel: bel: diam. 25 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072577-a

Objectnummer: 072588

Objectnaam: altaarkruisen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Altaarkruis

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor (hoogaltaar)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Geelkoperen altaarkruis op een ronde gewelfde voet met klauwpootjes. Daarboven een door nodi ingeklemde getordeerde stam waarop een kruis met lelievormige uiteinden en een uit een stralenkrans bestaande clipeus. Voorzien van een corpus en INRI-titulus.

Datering: 1910-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 57 cm, b. 25,5 cm

Staat: redelijk

Toelichting: de linker lelie is scheef gestoten

Datum: 12-11-2020

Foto: 072588-a

Objectnummer: 072594

Objectnaam: kandelaars, altaarkandelaars

Aantal onderdelen: 6

Titel: Altaarkandelaar (6x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor (hoogaltaar)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Zes koperen altaarkandelaars op een ronde geprofileerde voet met bolpootjes. Daarboven een ronde stam met drie nodi. Schaalvormige vetvanger met profilering.

Datering: 1910-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 40 cm (excl. pin)

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072594-a

Foto: 072594-b

Objectnummer: 072596

Objectnaam: altaarschellen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Àltaarschel

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor (celebratiealtaar)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Uit drie bronzen bellen bestaande altaarschel met een handbeugel met 'geteld geld'-motief. De belhouders zijn met engelenkopjes versierd. De bellen hebben wisselende maten.

Datering: 1900-1925

Materiaal: brons, koper

Afmetingenlabel: h. 11,5 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072596-a

Objectnummer: 072597

Objectnaam: kruisbeelden

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kruisbeeld

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor (celebratiealtaar)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Geelkoperen altaarkruisje met afgeschuinde uiteinden en een bronzen corpus.

Datering: 1965 (circa)

Materiaal: brons, koper

Afmetingenlabel: h. 25 cm, b. 13,5 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072597-a

Objectnummer: 072598

Objectnaam: kandelaars

Aantal onderdelen: 2

Titel: Kandelaar (2x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor (celebratiealtaar)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Twee koperen kandelaars op een bolle voet met bolpootjes. Op de voet sluit een nodus aan, met direct daarboven een schaalvormige vetvanger.

Datering: 1965 (circa)

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 13,3 cm (excl. pin)

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072598-a

Objectnummer: 072603

Objectnaam: iconen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Icoon/ H. Marcellinus

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor (onder celebratiealtaar)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: In tempera op hout uitgevoerde icoon van de kerkpatroon Marcellinus. Hij is ten voeten uit weergegeven, staande en gekleed in dalmatiek en met manipel. In zijn handen het evangelieboek. Rond zijn hoofd een nimbus. De heilige is geplaatst in een rondboogkader. De icoon is opgenomen in een houten lijst met bladverguldung.

Signatuur:

aan de achterkant het monogram TJ (?) en de datering 2016

Datering: 2016

Materiaal: hout, tempera

Afmetingenlabel: totaal: h. 36 cm, b. 27,5 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072603-a

Objectnummer: 072605

Objectnaam: sacramentsvaandels, vaandelstandaarden

Aantal onderdelen: 2

Titel: Sacramentsvaandel met standaard

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: hoogkoor

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Witzijden sacramentsvaandel met een satijnen voering en roodfluwelen lussen. Afgebeeld zijn het Christusmonogram, tussen een korenaar en een druiventros. Onderlangs afgezet met een roodfluwelen boord en zilvergrijze sierkwasten. Het vaandel heeft een oudere metalen standaard met een topkruis met driepaseinden en in het hart de letters IHS. De standaard is geplaatst in een bijbehorende metalen voet in de vorm van een pelikaan met jongen. Op de rand van de voet een tekst: "PELICANO".

Signatuur:

aan de achterzijde van het vaandel een label van Th. Pijnappel, 's-Hertogenbosch

Vervaardiger: Atelier voor kerkelijke gewaadkunst Th. Pijnappel

Rol: Maker

Opmerking: (vaandel)

Plaats/land vervaardiging: Den Bosch

Datering: standaard: 1900-1925; vaandel: ca 1960

Materiaal: zijde (materiaal), satijn, borduurgaren, fluweel, metaal

Afmetingenlabel: vaandel: h. 89 cm, b 55 cm; standaard: h. ca 185 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072605-a

Foto: 072605-b

Foto: 072605-c

Foto: 072605-d

Objectnummer: 072608

Objectnaam: kandelaars

Aantal onderdelen: 2

Titel: Kandelaar (2x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: zijkapel (Maria-altaar)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Twee koperen kandelaars, elk met drie lichthouders. De kandelaars hebben een ronde licht gewelfde voet. Daarboven een zich verjongende stam die overgaat in drie armen waarvan de opzij gelegen exemplaren voluten vormen. De armen zijn met sierkrullen verlevendigd en dragen schaalvormige vetvangers.

Datering: 1930-1950

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 43,5 cm, b. 30 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072608-a

Objectnummer: 072609

Objectnaam: bidstoelen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Bidstoel

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: zijkapel Maria-altaar

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Houten bidstoel (lofstoel) waarvan het kniel- en leungedeelte met rood fluweel zijn bekleed. Het voorschot bestaat uit ajour bewerkt maaswerk met in het midden een medaillon waarop een reliëf van Christus in de Hof van Olijven. Bovenlangs een bergvak dat door de franjerand van het leungedeelte aan het zich wordt onttrokken. Rijkbewerkte wangen in silhouetvorm, met decoratieve blindnissen en bovenin een vak met maaswerk en een geaccoleerd schild met de letters IHS. De wangen worden beëindigd door een sierhogel.

Datering: 1900-1925

Materiaal: hout, fluweel

Afmetingenlabel: h. 112 cm, b. 83 cm, d. 58 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072609-a

Foto: 072609-b

Foto: 072609-c

Foto: 072609-d

Foto: 072609-e

Objectnummer: 072610

Objectnaam: altaarkandelaars

Aantal onderdelen: 6

Titel: Altaarkandelaar (6x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: zijkapel H. Hartaltaar (4x), sacristiekluis (2x)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Zes verzilverd koperen altaarkandelaars op een driepotige voet met klauwpoten.

De ajour bewerkte voetzijden bestaan uit loofwerk. Op de voet een ronde stam met een ruitpatroon en een siernodus. Bovenaan een decoratieve manchete als aanzet voor een decoratieve schaalvormige vetvanger met sierkam.

Datering: 1900-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 47,5 cm (excl. pin)

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072610-a

Objectnummer: 072612

Objectnaam: kruiswegstaties

Aantal onderdelen: 15

Titel: Kruiswegreeks

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: zijbeuken

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Vijftien kruiswegstaties (inclusief de Verrijzenis) in een liggend formaat. Ze bestaan uit scènische voorstellingen en zijn in mozaïek uitgevoerd (opus vermiculatum). De mozaïeksteentjes bestaan deels uit gepolijst marmer, deels uit matte natuursteen. Opgenomen in een houten kader met middenboven een dito statiekruisje.

Signatuur:

er is geen signatuur aangetroffen

Vervaardiger: Jan de Kort o.praem.

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Hierden

Datering: 1960

Materiaal: natuursteen, hout

Afmetingenlabel: h. 77 cm, b. 92 cm

Staat: goed

Toelichting: afgezien van een enkel verlorengedaan steentje

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: Parochiële schenking bij gelegenheid van het veertigjarig priesterjubileum van pastoor J.A.H. Naber. De reeks kostte f 8.000,00.

Opmerkingen: Deze opmerkelijke kruiswegreeks is van de hand van de creatief begaafde Jan de Kort (1924-2017), norbertijn van het eerste uur op De Essenburgh, de in 1950 opgerichte norbertijnenpriorij in Hierden bij Harderwijk. De Kort had als kunstenaar zijn opleiding gevolgd aan de Jan van Eyck Academie in Maastricht. Te Hierden had hij een eigen atelier. De staties zijn karakteristiek voor de vroege periode van De Kort, toen hij zich in het bijzonder op de monumentale mozaïekkunst richtte. Verschillende mozaïeken van zijn hand zijn nog steeds op de priorij in Hierden te vinden.

Literatuur:

- Bouwhuis 1988, 62.

Foto: 072612-a

Foto: 072612-b

Foto: 072612-c

Foto: 072612-d

Foto: 072612-e

Foto: 072612-f

Foto: 072612-g

Foto: 072612-h

Foto: 072612-i

Foto: 072612-j

Foto: 072612-k

Foto: 072612-l

Foto: 072612-m

Foto: 072612-n

Foto: 072612-o

Objectnummer: 072614

Objectnaam: wijdingskruisen

Aantal onderdelen: 12

Titel: Wijdingskruis (12x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: kerkwanden

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Twaalf wijdingskruisen in de vorm van een hardstenen blokje met een gebouchardeerd veld en een gezoete rand. Op het veld een als vlakreliëf uitgevoerd gelijkarmig kruisje, eveneens met een gezoete afwerking. Het kruisje heeft gebogen zijden.

Datering: 1912

Materiaal: hardsteen

Afmetingenlabel: h. 16 cm, b. 15,5 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Op 19 juni 1913 verrichte de aartsbisschop, Mgr. Henricus van de Wetering, de kerkconsecratie.

Foto: 072614-a

Objectnummer: 072615

Objectnaam: devotiekasten

Aantal onderdelen: 1

Titel: Devotiekast/ O.L.Vrouw van Altijddurende Bijstand

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: zijbeuk evangeliezijde

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Houten devotiekast met een geïntegreerde knielbank in dito materiaal. De kast heeft een eenvoudige onderbouw met vlakke zijden. Daarboven een onder een rondboog gevatte opstand met een houten paneel waarop een afbeelding van O.L.Vrouw van Altijddurende Bijstand. Het paneel bevindt zich tegen een veld met een donkere afwerking en de tekst: "AVE MARIA/ Moeder van/ Altijddurende/ Bijstand/ bid voor ons".

Datering: 1935 (circa)

Materiaal: hout

Afmetingenlabel: h. ca 220 cm, b. 138 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072615-a

Foto: 072615-b

Objectnummer: 072617

Objectnaam: kruisbeelden

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kruisbeeld

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: ingangswand

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Eenvoudig houten kruisbeeld waarvan de balken in driepassen met sierbelijning eindigen. Voorzien van een strak-symmetrisch gipsen corpus in Beuroner trant en een INRI-titulus in dito materiaal.

Datering: 1900-1920

Materiaal: gips, hout

Afmetingenlabel: h. ca 100 cm, b. ca 60 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072617-a

Objectnummer: 072618

Objectnaam: orgels

Aantal onderdelen: 1

Titel: Orgel

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: koorzolder

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Eenvoudig kerkorgel dat uit twee aan weerskanten van het torenvenster geplaatste delen bestaat. Op de houten kasten bevinden zich de tot aan de boog van de koorzolder reikende orgelpijpen.

Vervaardiger: fa. B. Pels & Zn.

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Alkmaar

Datering: 1938

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Herkomst en verwervingsgeschiedenis: Parochiële schenking bij gelegenheid van het veertigjarig priesterfeest van pastoor A.W. Overvelde in augustus 1938.

Literatuur:

- Bouwhuis 1988, 58.

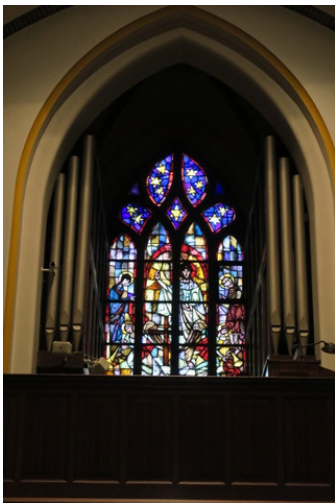

Foto: 072618-a

Objectnummer: 072619

Objectnaam: banken (meubilair)

Titel: Bankenplan

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: midden- en zijbeuken

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Houten bankenplan met wangen in silhouetvorm en met witgeëmailleerde nummerplaatjes in de vorm van een liggend medaillon. Voorzien van knielbanken en bergvakken. De voorschotten hebben paneelverdeling.

Datering: 1912 (middenbeuk) en 1931-1932 (zijbeuken)

Materiaal: hout

Afmetingenlabel: h. 93 cm, b. 320 cm (breedste banken)

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072619-a

Foto: 072619-b

Foto: 072619-c

Foto: 072619-d

Objectnummer: 072620

Objectnaam: kaarsenstandaarden

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kaarsenstandaard

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: transept epistelzijde

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Rijkbewerkte smeedijzeren kaarsenstandaard op een gebogen vierpoot met regels en siermotieven. Daarboven een stam met bovenaan een schildje met de letters IHS. Op de stam een uit loofwerk bestaande getrapte opstand met dertien lichthouders.

Vervaardiger: A. Kniep

Rol: Maker

Opmerking: ? (vermoeden)

Plaats/land vervaardiging: Utrecht

Datering: 1875-1900

Materiaal: smeedijzer

Afmetingenlabel: h. 197,5 cm, b. 120 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Gaat het hier om werk van de gerenommeerde kunstsmit Albert Kniep (1844-1923)? Kniep behoorde tot de coryfeeën van het Sint-Bernulphusgilde dat de Utrechtse richting in de neogotiek vertegenwoordigde.

Literatuur:

- T. Graas, 'Meester Albert Kniep, grof- en fijnsmit aan de Helling te Utrecht', in: "Lood om oud ijzer", 61-72.

Foto: 072620-a

Foto: 072620-b

Foto: 072620-c

Objectnummer: 072683

Objectnaam: cibories

Aantal onderdelen: 1

Titel: Ciborie

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: tabernakel

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Zilveren ciborie op een ronde gewelfde voet met opliggende belettering: "QUI SE MANDUCANTIBUS DAT SPIRITUS PINGUEDINEM". De welving reikt tot aan een schijfnodus, waarboven een lage stam. Bolle cuppa met op de deksel opnieuw een opliggende belettering: "CHRISTUM REGEM ADOREMUS DOMINANTEM GENTIBUS". Voorzien van een topkruisje.

Meesterteken:

cuppa en voet:

- de met een hamertje verstrengelde letter-B, in een staande contour (= meesterteken J.E. en L. Brom, Utrecht)

Overige merken:

cuppa en voet:

- lopend leeuwte+2 (= tweede gehalteteken)

- Minervakopje-B (= waarborgkantoor Utrecht)

- jaarletter-H (= 1942)

deksel:

- lopend leeuwte+2

Vervaardiger: Jan Eloy en Leo Brom

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Utrecht

Datering: 1942

Materiaal: zilver

Afmetingenlabel: h. 32 cm, diam. voet 19,5 cm, diam. cuppa 19,5 cm

Staat: redelijk

Toelichting: het topkruisje is scheefgestoten, langs de voet een butts

Datum: 12-11-2020

Foto: 072683-a

Objectnummer: 072689

Objectnaam: cibories

Aantal onderdelen: 1

Titel: Ciborie

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: tabernakel

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Verguld koperen ciborie op een zeslobbige gewelfde voet met profielrand en lage manchete. Op de voet een zeskantige stam met een bolle siernodus met rode carneolen. Op de bolle cuppa een gegraveerde tekststrook: "ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM". Bolle deksel met gegraveerde siermotieven en een zeszijdige bekroning met vlakke bovenzijde, waarop een vermoedelijk niet origineel staand kruis.

Overige merken:

er zijn geen merken aangetroffen

Datering: 1900-1915

Materiaal: koper, verguldsel, carneool

Afmetingenlabel: h. 40 cm, diam. voet 19 cm, diam. cuppa 15,5 cm

Staat: redelijk

Toelichting: de ciborie staat scheef op de voet

Datum: 12-11-2020

Foto: 072689-a

Objectnummer: 072704

Objectnaam: kelken

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kelk

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekuis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Verguld koperen kelk op een zeslobbige voet met geprofileerde rand. Op de lobben gegraveerde voorstellingen: Zondeval, Offer Melchisedech, Offer Abraham, Paaslam, Mannabrood, Kruisgroep. Daarboven een ronde stam met een opengewerkte bolle nodus met bladmotieven. Boven en onder de nodus heeft de stam een ingelegde belettering: "IHESUS CHRISTUS". In een lage tegencuppa gevatte konische cuppa met een gegraveerde sierstrook met loofwerk en medaillons: Christus, Maria en de vier evangelisten, elk met een naamsbanderol.

Meesterteken:

er is geen meesterteken aangetroffen

Overige merken:

er zijn geen overige merken aangetroffen

Datering: 1900 (circa)

Materiaal: koper, verguldsel

Afmetingenlabel: h. 23 cm, diam. voet 16,5 cm, diam. cuppa 11,2 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072704-a

Foto: 072704-b

Foto: 072704-c

Foto: 072704-d

Objectnummer: 072718

Objectnaam: pyxiden

Aantal onderdelen: 1

Titel: Pyxis

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekluis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Koperen pyxis in de vorm van een bus met een geprofileerde beneden- en bovenrand. Voorzien van een ingesnoerde deksel met gelijkarmig topkruisje.

Datering: 1900-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 11 cm, diam. 8 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072718-a

Objectnummer: 072720

Objectnaam: doopschelpen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Doopschelp

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekuis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Op drie pootjes staande verzilverd metalen doopschelp waarvan de duimrust van een schelpmotief is voorzien.

Signatuur:

aan de onderzijde van de duimrust: "Seba Made in England"

Datering: 1950 (circa)

Materiaal: metaal

Afmetingenlabel: l. 15 cm

Staat: redelijk

Toelichting: de verzilvering is sleets

Datum: 12-11-2020

Foto: 072720-a

Objectnummer: 072721

Objectnaam: kelklepels

Aantal onderdelen: 3

Titel: Kelklepel (3x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekluis (op doopschelp)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Drie vergulde kelklepeltjes.

Meesterteken:

op de steel van het lepeltje met een kruisclipeus:

- de letters-RD met daaronder een liggend streepje, in een cartouche-vormige contour

Overige merken:

er zijn geen overige merken aangetroffen

Vervaardiger: Robert Joseph van Dawen

Rol: Maker

Opmerking: (verguld zilveren lepeltje met kruisclipeus)

Datering: 1900-1950 (periode)

Materiaal: zilver, metaal, verguldsel

Afmetingenlabel: l. 7-8 cm

Staat: redelijk

Toelichting: enige ouderdomssporen

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: - 1x eenvoudig lepeltje waarvan de steel zich verbreed in een ruitvormige duimrust

- 1x lepeltje met een deels getordeerde steel en een uit loofwerk bestaande duimrust

- 1x lepeltje met een duimrust in de vorm van een clipeus met een gelijkarmig kruisje.

Foto: 072721-a

Objectnummer: 072723

Objectnaam: wierookscheepjes

Aantal onderdelen: 1

Titel: Wierookscheepje

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekluis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Vaasvormig wierookscheepje van koper, met een scharnierend dekseltje. Het scheepje heeft een ronde gewelfde voet waarboven een bolle 'cuppa' met geprofileerde bovenrand. Rond gewelfd dekseltje met decoratieve openingen en een eikelvormige sierknop.

Datering: 1900-1925

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 16 cm, diam. 11 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072723-a

Objectnummer: 072726

Objectnaam: klokjes

Aantal onderdelen: 1

Titel: Bel of klokje

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekluis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Bekervormige koperen bel met een gedraaide zwarthouten greep met koperen uiteinde.

Datering: 1920 (circa)

Materiaal: koper, hout

Afmetingenlabel: h. 25 cm, diam. 12 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072726-a

Objectnummer: 072727

Objectnaam: altaarkruisen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Altaarkruis

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekluis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Koperen altaarkruis op een rechthoekige gewelfde voet met profielrand. Op de voet een gedrukte nodus waarboven een kruis waarvan iedere balk een driepasuiteinde heeft. Voorzien van een koperen corpus en dito INRI-titulus.

Datering: 1900-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 42 cm, b. 22 cm

Staat: redelijk

Toelichting: het corpus is onderaan losgeraakt

Datum: 12-11-2020

Foto: 072727-a

Objectnummer: 072728

Objectnaam: kandelaars

Aantal onderdelen: 2

Titel: Kandelaar (2x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiekuis

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Twee verzilverd metalen kandelaars op een driepotige voet en met drie lichthouders. De voet is rond en heeft een opgaande zijde met rozetten. Daarboven een getordeerde stam met onderaan een gedrukte nodus en halverweg een ringvormige nodus. In de top een schaalvormige vetvanger met een sierkam. Op de ringvormige nodus sluiten twee S-vormige armen met sierkrullen aan, elk met een vetvanger als genoemd (maar van kleiner formaat).

Datering: 1900-1915

Materiaal: metaal

Afmetingenlabel: h. 50,5 cm, b. 63 cm

Staat: redelijk

Toelichting: ouderdomssporen

Datum: 12-11-2020

Foto: 072728-a

Objectnummer: 072730

Objectnaam: hostieschalen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Hostieschaal

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (hangkastje)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Verguld metalen hostieschaal op een standring en met een (later toegevoegde) deksel van perspex.

Overige merken:

er zijn geen merken aangetroffen

Datering: 1975-2000

Materiaal: metaal

Afmetingenlabel: h. 7,5 cm, diam. 18 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072730-a

Objectnummer: 072731

Objectnaam: kruisbeelden

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kruisbeeld

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (op hangkastje)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Staand kruisbeeld van hout, op een opengewerkte sokkelvormige voet met profielrand en een nisje met kelk. Op de voet een kruis waarvan de vier balken elk worden beëindigd door een ruit. Op de ruiten zinken sierbekleding met een vierpas waarin een evangelistensymbool. Het kruis heeft een zinken corpus en dito INRI-titulus. Op het hart van het kruis een ruitvormige gesneden sierrozet.

Datering: 1900-1915

Materiaal: hout, zink

Afmetingenlabel: h. 66 cm, b. 28,5 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072731-a

Objectnummer: 072732

Objectnaam: wijwateremmers

Aantal onderdelen: 1

Titel: Wijwateremmer

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (kast)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Geelkoperen wijwateremmer op een forse geprofileerde voeten en verlevendigd met ribben. De emmer heeft een driepasvormig hengsel waarvan de houders uit leeuwenkoppen bestaan.

Datering: 1900-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 24 cm (excl. hengsel), diam. 24 cm

Staat: goed

Toelichting: met gebruiks- en ouderdomssporen

Datum: 12-11-2020

Foto: 072732-a

Objectnummer: 072733

Objectnaam: wijwaterkwasten

Aantal onderdelen: 1

Titel: Wijwaterkwast

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (kast)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Wijwaterkwast met een koperen steel met nodi en ring.

Datering: 1900-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: l. 53 cm (excl. ring)

Staat: goed

Toelichting: met ouderdomssporen

Datum: 12-11-2020

Foto: 072733-a

Objectnummer: 072736

Objectnaam: wierookvaten

Aantal onderdelen: 1

Titel: Wierookvat

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (kast)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Bolvormig koperen wierookvat op een ronde gewelfde voet met insnoering. De deksel is eveneens bolvormig en wordt bekroond door een torentje met een gewelfd tentdak met topkruisje. Deksel en torentje hebben decoratief gezaagde rookopeningen. Bolle kettinghouder met profielrand en sierknopje.

Datering: 1900-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: vat incl. deksel: h. 27 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072736-a

Objectnummer: 072738

Objectnaam: kandelaars

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kandelaar

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (kast)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Bronzen kandelaar op een vierpoot met dubbele cirkel. Op de stam sluiten vier steile schoren aan. Bovenaan een regel met zes lichthouders met schaalvormige vetvanger. In de top van de stam een zevende lichthouder.

Datering: 1930-1940

Materiaal: brons, koper

Afmetingenlabel: h. 137 cm, b. 65 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072738-a

Objectnummer: 072739

Objectnaam: toortsen

Aantal onderdelen: 6

Titel: Toorts (6x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (kast)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Zes toortsen met een houten schacht en een schaalvormige vetvanger van groen gepatineerd koper. Met bijbehorende houten houders in de vorm van een driepoot.

Datering: 1935 (circa)

Materiaal: koper, hout

Afmetingenlabel: h. 119 cm, diam. vetvanger 18,5 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072739-a

Objectnummer: 072740

Objectnaam: processiekruisen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Processiekruis

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Koperen processiekruis op een houten schacht. De kruisbalken hebben een gepointilleerde afwerking en eindigen in driepassen. Voorzien van een corpus en een gegraveerde INRI-belettering. Met een bijbehorende houten standaard in de vorm van een driepoot.

Datering: 1935 (circa)

Materiaal: koper, hout

Afmetingenlabel: totaal: h. 181 cm, b. 24,5 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072740-a

Objectnummer: 072741

Objectnaam: schilderijen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Schilderij/ Kruisafname

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: In olieverf op doek uitgevoerde Kruisafname in een polychrome weergave. Christus vormt het middelpunt van de voorstelling met torderend daaromheen de vrouwen (l.o.) twee helpers (l. en r.bo.) en Johannes (r.o.). Ingelijst in een zwarthouten profiellijst met een gouden binnenlijst.

Signatuur:

er is geen signatuur aangetroffen

Datering: 1930-1940 (vermoeden)

Materiaal: olieverf, linnen, hout

Afmetingenlabel: totaal: h. 125 cm, b. 87 cm; dagmaat: h. 113 cm, b. 76 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Het gaat om een moderne interpretatie van de Kruisafname van Rubens uit 1611 die zich in de kathedraal van Antwerpen bevindt. Is het werk door Joan Collette uitgevoerd? In de periode dat hij zijn ramen voor de Marcellinuskerk maakte? Navraag leidde tot de veronderstelling dat het ook om een statie van de in 1960 vervangen kruiswegreeks zou kunnen gaan. Over die reeks zijn vooralsnog geen nadere gegevens bekend. Het onderhavige schilderij vertegenwoordigt sowieso esthetische kwaliteiten.

Foto: 072741-a

Objectnummer: 072742

Objectnaam: iconen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Icoon/ H. Marcellinus

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: In tempera op hout geschilderde icoon met een verzonken spiegel waarop de kerkpatroon Marcellinus. Hij is ten halve voorgesteld, frontaal en het spreek- of zegengebaar makende. Aan weerskanten in gotische letters: "Sanctus/ Marcellinus - Confessor/ et Presbyter".

Datering: 2010 (circa)

Materiaal: hout, tempera

Afmetingenlabel: h. 37 cm, b. 30 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Aan de achterzijde geannoteerd: op 20 april (zonder jaartal) ingezegend door pastoor J. Verweij in de Marcellinuskerk te Broekland. Verder een historische beschrijving van de H. Marcellinus, wiens relieken zich te Deventer (Lebuïnus) en Oldenzaal (Plechelmus) bevinden: Apostel van Overijssel.

Foto: 072742-a

Objectnummer: 072743

Objectnaam: koorkappen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Koorkap (wit)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Witzijden koorkap met damastpatroon. Op het van een kwast voorziene rugschild een geborduurde weergave van het Lam Gods met kruisvaan en kelk, omgeven door druivenranken.

Signatuur:

er is geen label aangetroffen

Datering: 1940-1950

Materiaal: zijde (materiaal), borduurgaren

Afmetingenlabel: h. 148 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072743-a

Foto: 072743-b

Objectnummer: 072744

Objectnaam: driestellen

Aantal onderdelen: 3

Titel: Driestel (wit)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Witzijden driestel met een goudzijden voering. Kazuifelkolom en banden (clavi) bestaan uit geborduurde kruisen afgewisseld door goudbrokaten siervakken.

Signatuur:

label J.L. Sträter, Hilversum

Vervaardiger: Atelier J.L. Sträter

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Hilversum

Datering: 1950 (circa)

Materiaal: zijde (materiaal), brokaat, borduurgaren

Afmetingenlabel: kazuifel: h. 127 cm; dalmatieken: h 124 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Het driestel is zichtbaar op de achtergrond van een foto van pater Mauritius uit 1981 die jarenlang vanuit de Trappistenabdij Sion in de weekeinden in Broekland de mis las. Op de foto lijkt het driestel te zijn tentoongesteld. Het is ouder dan 1981! Voor de foto zie Bouwhuis 1988.

Literatuur:

- Bouwhuis 1988.

Foto: 072744-a

Foto: 072744-b

Objectnummer: 072745

Objectnaam: kazuifels

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kazuifel (wit)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Witzijden kazuifel volgens het wijde model. Aan de rugzijde een geborduurde Madonna met Kind, de slang vertrappende. De nimbus van Maria bevat 12 zilverpailletjes, verwijzende naar de twaalf sterren van haar kroon.

Signatuur:

er is geen label aangetroffen

Datering: 1940-1950

Materiaal: zijde (materiaal), borduurgaren

Afmetingenlabel: h. ca 130 cm

Staat: redelijk

Toelichting: licht verweerd

Datum: 12-11-2020

Foto: 072745-a

Foto: 072745-b

Objectnummer: 072746

Objectnaam: koorkappen

Aantal onderdelen: 1

Titel: Koorkap (goud)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Goudzijden koorkap met damastpatroon. In plaats van een rugschild is een afhangende kolom met sierkwasten toegepast. Op de kolom een kruismotief en geometrische vormen.

Signatuur:

aan de binnenzijde geborduurd: "A.W. Stadelmaier/ Nijmegen"

Vervaardiger: A.W. Stadelmaier

Rol: Maker

Plaats/land vervaardiging: Nijmegen

Datering: 1950-1960

Materiaal: zijde (materiaal), borduurgaren

Afmetingenlabel: h. 150 cm

Staat: redelijk

Toelichting: onderlangs verkreukt

Datum: 12-11-2020

Foto: 072746-a

Objectnummer: 072747

Objectnaam: kandelaars

Aantal onderdelen: 2

Titel: Kandelaar (2x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristie (kast)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Twee koperen kandelaars op een ajour bewerkte driezijdige voet met siermotieven. Op de voet een ronde stam met tussen parelrandjes gelegen nodi. De middelste en bovenste nodi zijn decoratief bewerkt. Vaasvormige vetvangers.

Datering: 1900-1915

Materiaal: koper

Afmetingenlabel: h. 24,5 cm (excl. pin)

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Foto: 072747-a

Objectnummer: 072748

Objectnaam: vaandels

Aantal onderdelen: 2

Titel: Vaandel (2x)

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: sacristiezolder

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Waardering: kerncollectie

Beschrijving: Kleine stapel van onder enkele banieren liggende vaandels. Gezien zijn een vaandel waarop de H. Sebastiaan en een vaandel waarop de H. Jozef (Katholieke Arbeiders Bond). Het Sebastiaansvaandel is in witte zijde uitgevoerd en heeft een afbeelding van Sebastiaan die met pijlen is doorboord. Het Jozefvaandel heeft een geborduurde weergave van de H. Jozef als timmerman.

Datering: Sebastiaansvaandel: circa 1915; Jozefvaandel: circa 1960

Materiaal: zijde (materiaal), borduurgaren, wol

Staat: slecht

Toelichting: licht verkreukt doordat de vaandels op een stapel liggen; het Sebastiaansvaandel toont slijtageplekken

Datum: 12-11-2020

Foto: 072748-a

Foto: 072748-b

Objectnummer: 072749

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kruisbeeld

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: stookruimte

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Houten kruisbeeld met een streng symmetrisch gipsen corpus in Beuroner trant. De kruisbalken hebben decoratief gesneden uiteinden in de vorm van een driepas.

Datering: 1900-1920

Materiaal: gips, hout

Staat: niet gecontroleerd

Datum: 12-11-2020

Foto: 072749-a

Objectnummer: 072750

Objectnaam: reproducties

Aantal onderdelen: 1

Titel: Reproductie

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: stookruimte

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Reproductie naar Rafaels Disputa del Sacramento in het Vaticaan (Stanza della Segnatura). Ingelijst in een zwarthouten lijst met gouden binnenlijst.

Datering: 1900-1925

Materiaal: hout, karton

Staat: niet gecontroleerd

Datum: 12-11-2020

Foto: 072750-b

Objectnummer: 072751

Objectnaam: kerstgroepen

Titel: Kerstgroep

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: biechtstoel (transept)

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: Klassieke Kerstgroep met gepolychromeerd gipsen beelden (klein formaat).

Datering: 1915 (circa)

Materiaal: gips, verf

Staat: niet gecontroleerd

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Gepolychromeerd gipsen knikengel bovenop paramentenkast in sacristie.

Foto: 072751-a

Foto: 072751-b

Objectnummer: 072752

Objectnaam: kruisbeelden

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kruisbeeld

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: kamer secretariaat

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: In fijne chamotte uitgevoerd corpus op een eenvoudig houten kruis. Het corpus is volgens het type met drie kruisnagels, de voeten zijn over elkaar geslagen.

Datering: 1950-1960

Materiaal: hout, chamotte

Afmetingenlabel: h. ca 80 cm, b. ca 45 cm

Staat: goed

Datum: 12-11-2020

Opmerkingen: Het secretariaat is gevestigd in de oude catechismuskamer die aan de voorzijde van de kerk deel uitmaakt van het verbindingslid tussen kerk en pastorie.

Foto: 072752-a

Objectnummer: 072753

Objectnaam: kruisbeelden

Aantal onderdelen: 1

Titel: Kruisbeeld

Instelling: Broekland, Marcellinus

Situering: kerkhof achter de kerk

Inventarisatiedatum: 12-11-2020

Status: aangetroffen

Beschrijving: In kunststeen uitgevoerd kruisbeeld dat als Calvariekruis dient en met een geïntegreerd corpus met voetensteuntje en als banderol uitgevoerde INRI-titulus. Het kruis is geplaatst op een lage sokkel met bovenlangs afgestompte hoeken.

Datering: 1920-1930

Materiaal: kunststeen

Afmetingenlabel: h. ca 300 cm

Staat: slecht

Toelichting: de voet is op diverse plaatsen losgeraakt

Datum: 12-11-2020

Foto: 072753-a

Foto: 072753-b